

Toelichting op de kernkwaliteiten

Waar moet u op letten?

Kernkwaliteit (bijlage verordening)	Beschrijving	Kaartlaag in viewer	Hoe kernkwaliteiten herkennen op de kaart	Waar op te letten bij ruimtelijke plannen (m.n. ontwikkelingsdoelen)
A Natuur en landschap (en cultuurhistorie)				
1. Natuur en landschap				
Open landschap, gebieden voor weidevogels, ganzen, zwanen en eenden. Ontginninglandschappen (van veen, heide, bos, broekland), schraalland, ruilverkaveling, waardevol open gebied (essen-, veen-, broek- en komgebieden).	Open landschap. Openheid is belangrijke waarde. Bij ontginningen zijn de kavelpatronen herkenbaar en waardevol. Oude ontginningen zijn vaak fijnmazig verkaveld, jongere ontginningen meer open met blokverkaveling.	Landschapstype detail niveau, Landschapstype globaal niveau, Ganzenrustgebied, Weidevogelgebieden, Nationaal landschap, Landschap Open gebieden Gelderland, Topografische kaart, Luchtfoto	In aanvulling op de gebiedscategorieën geeft de Topografische kaart landschapspatronen aan en de luchtfoto bevestigt de huidige situatie.	Open landschap behouden, aansluiten op kavelpatronen waar relevant. Voldoende hoog grondwater voor weidevogels. Rust voor ganzen, zwanen en eenden.
Kampen- en hoevenlandschap, coulisselandschap, kleinschalige landschappen, boomgaarden, landgoederen.	Besloten landschappen met patronen van heggen, lanen, boomgaarden, erven, landgoederen enz., afgewisseld, met open ruimte van weidegrond en akkerland. Kleinschaligheid en variatie zijn belangrijke waarden.	Landschapstype detail niveau, Landschapstype globaal niveau, Nationaal landschap, Natuurbeheerplan - Beheergebied 2022, Topografische kaart, Luchtfoto	Topografische kaart geeft landschapspatronen aan; luchtfoto bevestigt huidige situatie. De beheertypenkaart geeft de locatie van Landschapselementen weer (L-code)	Beslotenheid en kleinschaligheid behouden en versterken, landschapselementen behouden en versterken, aansluiten op kavelpatronen wanneer relevant. Keuze van boomsoorten bij aanplant aanpassen aan gebied (vochtig versus droog; cultuurhistorisch passend).
Rivierlandschap, broek- en komontginning, industrielandchap langs rivier, rivierduinen, stroomruggen, kronkelwaarden, rivierweiden- en oeverwallenlandschap, grienden. Klei- en zandputten.	Rivierenlandschappen waarin de invloed van de rivier zichtbaar is in reliëf en structuren, in de vorm van oude oeverwallen, stroomruggen en dode rivierarmen/strangen, met ooibossen, uiterwaarden, wielen en moerassen. Sporen van menselijk ingrijpen door kleien zandwinning, dijken enz.	Landschapstype detail niveau, Landschapstype globaal niveau, HEN en SED-kaarten (water), Natuurbeheerplan - beheergebied 2022, Topografische kaart, Luchtfoto, AHN3 kaarten, Geomorfologische kaarten	Topografische kaart geeft landschapspatronen aan; luchtfoto bevestigt huidige situatie. AHN3-kaarten tonen (micro)reliëf. Landschapstypenkaart geeft landvormen weer zoals rivierduinen. Het Natuurbeheerplan toont bossen en moerassen (N-code)	Openheid behouden waar relevant, m.n. in komontginningen (?). Behoud van reliëfpatronen, wielen en strangen; behoud en versterking van ooibossen, moerassen, etc.

Kernkwaliteit (bijlage verordening)	Beschrijving	Kaartlaag in viewer	Hoe kernkwaliteiten herkennen op de kaart	Waar op te letten bij ruimtelijke plannen (m.n. ontwikkelingsdoelen)
Industrielandschap (langs rivier), recreatief/industriel landschap.	Landschappen met een meer stedelijk of bebouwd karakter.	Topografische kaart, Luchtfoto, Beschermde stads- en dorpsgezichten, Rijksmonumentenkaarten	Topografische kaart geeft landschapspatronen aan; luchtfoto bevestigt huidige situatie.	Behouden/ beschermen karakteristieke zichtlijnen en landschapselectementen (lanen, singels, houtwallen, hakhout).
Kastelen, schansen en forten, oude dijken, eendekooien, boomgaarden, klei/zandwinningen, lanen, Hollandse Waterlinie met forten, inundatievelden enz.	Markante (cultuurhistorische) elementen, die vaak (maar niet altijd) ingebed zijn in het bredere landschap. B.v. eendekooien in coulissen- of rivierenlandschappen.	Landgoederen NSW-begrenzing, Rijksmonumenten, Cultuurhistorische kaarten, Topografische kaart, Luchtfoto	Topografische kaart geeft landschapspatronen aan; luchtfoto bevestigt huidige situatie.; Rijksmonumentenkaarten geven beschermde buitenplaatsen en voor komende kastelen en ruïnes weer. Ligging van Archeologische en Cultuurhistorische locaties die de identiteit van een gebied hebben bepaald	Behoud van markante elementen, lanen, houtwallen, verkelingspatroon, en zicht(lijnen) daarop. Bij oude landgoederen is het ensemble, de samenhang van gebouwen, lanen enz. een belangrijke waarde. Bij forten de schootvelden en inundatievlakken aandacht geven.
Heide, stuifzand en vennen	Heide, stuifzanden en vennen liggen alleen GNN.	Natuurbeheerplan - beheergebied 2022, Topografische kaart, Luchtfoto, Gelders natuurnetwerk (GNN)	De beheertypenkaart staat voor de actuele natuursituatie voor het (agrarisch) natuurbeheer en geeft een indicatie waar bepaalde relevante elementen voor flora en fauna voorkomen.	GNN dus niet relevant voor ontwikkeling binnen CO, behalve voor (ecologische)verbindingzones. Zie onder A.2
Hoogveen, trilveen	Veengebieden liggen alleen in GNN.	Beheertypenkaart, Top-kaart, Luchtfoto, Gelders natuurnetwerk (GNN)		
Bos en A-locatiebos	Bos incl. oude boskernen. Veel, maar lang niet alle, bossen liggen binnen GNN.	Topografisch kaart, Luchtfoto, A-locaties bos, Natuurbeheerplan - beheergebied 2022		Bos buiten GNN; behouden en versterken met extra aanplant, meer menging met passende boomsorten en zoomvegetaties. Bos binnen en buiten GNN kansen voor verbindingzones. Zie bij EVZ onder A2.
Beken, beekdalen, sprengen, sprengkoppen, bronnen (stroomruggen?).	Bekenlandschap. Bronnen en sprengen vrijwel alleen in GNN. Lagere beekloop wel in GO.	Topografische kaart, Luchtfoto, Gelders natuurnetwerk (GNN), HEN- en SED kaarten		Ecologische kwaliteiten van beken en sprengen behouden en versterken. Bijvoorbeeld verlaagde oevers, ruimte voor meanderen, vistrappen, etc. Ook aandacht voor waterkwaliteit.
Ganzenrustgebied. Beleids categorie Omgevingsverordening.		Kaart ganzenrustgebied		Zie instructieregel 2.6.3. verordening. Kernbegrippen: rust, water, openheid.
Weidvogelkerngebied. Beleids categorie Omgevingsverordening.		Kaart weidvogelgebieden		Zie instructieregel 2.6.4. Kernbegrippen: rust, openheid.

Kernkwaliteit (bijlage verordening)	Beschrijving	Kaartlaag in viewer	Hoe kernkwaliteiten herkennen op de kaart	Waar op te letten bij ruimtelijke plannen (m.n. ontwikkelingsdoelen)
Poelen	Poelen zijn relatief kleine waterplassen vaak in landelijk gebied buiten GNN. Belangrijk als leefgebied en als stapsteen in ecologische verbindingen.	Natuurbeheerplan - beheergebied 2022, Luchtfoto, HEN- en SED kaarten	De beheertypenkaart staat voor de actuele natuursituatie voor het (agrarisch) natuurbeheer en geeft een indicatie waar bepaalde relevante elementen voor flora en fauna voorkomen.	Natuurwaarden buiten GNN, zoals poelen, kunnen een rol hebben als ecologische verbinding. Te verifiëren bij EVZ-modellen.
2. EVZ & Leefgebieden				
2.1 EVZ				
Das, hagedis, ijsvogelvinder, kamsalamander, rietzanger, vuurvinder, winde.	Geeft aan waar ecologische verbindingen tussen GNN-gebieden wenselijk zijn. Er zijn voor 7 diersoorten vereisten opgesteld waar de EVZ aan moet voldoen. Die soorten zijn ambassadeur voor bepaalde natuurtypen, waar ook veel andere soorten van meeprofiten.	Ecologische verbindingzones, Topografische kaart, luchtfoto	Inzage bestaande verbindingzone	Vereisten verbindingzone: zie modellen in bijlage Verordening. Bezien of er ruimte is voor creëren nieuwe verbindingzone.
2.2 Leefgebieden				
Algemeen				
	Met leefgebied wordt hier het (potentieel) geschikte biotoop van de genoemde soort bedoeld. Hier kunnen ook andere flora- en faunasoorten van profiteren. N.B. het betreft hier dus leefgebied in algemene zin, niet de juridische term zoals gebruikt bij Natura 2000.	Topografische kaart, Luchtfoto, Landschapstype detail niveau, Landschapstype globaal niveau, Natuurbeheerplan -beheergebied 2022, HEN- en SED kaarten	De Top-kaart en landschapstypenkaarten geven landschapspatronen aan; luchtfoto bevestigt huidige situatie. De beheertypenkaart geeft de locatie van Landschapselementen weer (L-code), HEN en SED kaarten geven ecologisch waardevolle waterlichamen weer.	Behoud biotoop. Mitigerende maatregelen als er sprake is van aantasting.
Soort specifieke vereisten (deze diersoorten worden specifiek genoemd in de bijlage kernkwaliteiten Omgevingsverordening)		Topografische kaart, Luchtfoto	Ruimte voor verbindingzone	Vereisten verbindingzone : zie bijlage EVZ-modellen in de verordening
Das			Biotoop: kleinschalig akker- en weide landschap met houtige lijnvormige elementen (houtwallen, singels, heggen, etc.) en bosjes.	

Kernkwaliteit (bijlage verordening)	Beschrijving	Kaartlaag in viewer	Hoe kernkwaliteiten herkennen op de kaart	Waar op te letten bij ruimtelijke plannen (m.n. ontwikkelingsdoelen)
Steenuil			Biotoop: kleinschalig (cultuur)landschap met houtige landschapselementen (heggen, houtwallen, singels, lanen, (hoogstam)boomgaarden, knotwilgen bosjes).	
Kamsalamander			Biotoop: visvrije wateren (poelen, vennen, kolken en strangen) in kleinschalig en bosrijk landschap met houtige landschapselementen zoals houtwallen en struwelen. In het rivierengebied, beekdalen en landgoederen.	
Boomkikker			Biotoop: Kleinschalig landschap met (visvrije) wateren met goed ontwikkelde oeveren watervegetatie en houtige landschapselementen (heggen, houtwallen, (braam) struwelen, singels).	
Kleine modderkruiper			Biotoop: Ondiepe (stilstaand tot langzaam stromende) wateren (sloten, vaarten, riviertjes, beken) met een zandige bodem en rijke watervegetatie.	
Grote modderkruiper			Biotoop: Ondiepe (stromende) wateren (sloten) met een dikke modderlaag en uitbundige watervegetatie. Voormalige overstromingsvlakten.	
Knoflookpad			Biotoop: Poelen, stroomdalen (van beken en rivieren) en half natuurlijke graslanden met open zandige plekken in het rivierengebied.	
Ringslang			Biotoop: Oevergebieden van meren, poelen, beken en rivieren met rietkragen en ruigtes. Soms ook in heideterreinen of bosranden.	

Kernkwaliteit (bijlage verordening)	Beschrijving	Kaartlaag in viewer	Hoe kernkwaliteiten herkennen op de kaart	Waar op te letten bij ruimtelijke plannen (m.n. ontwikkelingsdoelen)
Otter			Biotoop: Stromende wateren met bedekkingsrijke oeverzones (rivieren, moerassen, beken, meren, etc.).	
Zandhagedis			Biotoop: Struc- tuurrijke heidege- bieden (heide, open zand, struweel, grassen, solitaire bomen)	
3. Milieucondities				
Stilte(gebied). Beleidscategorie Omgevingsveror- dening.	Genoemd in bijlage wanneer aanwezig	Geluidskaart RIVM		Overlapt met GO. Regels staan in Afd. 3.4. van de Omge- vingsverordening.
Duisternis	Genoemd in bijlage wanneer aanwezig	Lichtemissie RIVM		Kaart laat zien waar duisternis is. Respecteren waar mogelijk.
Rust	Genoemd in bijlage wanneer aanwezig			Onderzoek naar doen wanneer relevant.
Kwel	Genoemd in bijlage wanneer aanwezig	Kwel- en infiltratie	Laat zien waar en hoeveel mm/dag kwel (uittredend grondwater) en infil- tratie (indringen van water de grond in) voorkomt	Kwelgebieden ontzien en behouden, kunnen hoge natuurwaarden waarborgen.
B. Aardkundige waarden				
Aardkundige waarden: locatie is vaak gespeci- ficeerd en soms ook genoemd onder abiotiek (bodem)	Soms zichtbaar (oeverwallen, rivierduin, beekdal, etc.), soms niet (terras, dekzand, kleigebieden, etc.)	Aardkundig waar- devolle gebieden in Gelderland, Geom- orfologie in aard- kundig waardevolle gebieden Geomor- fologische kaart van Nederland	De onderdelen van het landschap die iets vertellen over de natuurlijke ontstaanswijze van een gebied. Deze kaart is onder- verdeeld in: inter- nationaal belang, nationaal belang, provinciaal belang, regionaal belang en niet bepaald.	Vrijwaren impact op locaties van interna- tionaal, nationaal en provinciaal belang. Mitigeren of zoveel mogelijk vermijden van locaties van regionaal belang. Bij stuwwallen is vooral het zicht op de stuwwal van waarde.
C. (Waardevol) open gebied of verkaveling				
Locatie is soms gespecificeerd, soms staat er alleen "+" of "-".	Zie hierboven onder A1. Natuur en Landschap, open landschap			Kernkwaliteit openheid is belangrijk.
D. Parel				
Locatie is gewoonlijk gespecificeerd bij beschrijving.	Begrenzing van de Gelderse Natuur- parels. Dit zijn de belangrijkste leefge- bieden van (interna- tionaal) beschermde soorten (soorten- beleid)	Parels, A-locaties bos, Gelders natuur- netwerk (GNN)	Parels zijn vaak kleine maar zeer waardevolle natuur- gebieden. Over- lappen soms met de A-locaties bos	Liggen vrijwel altijd in GNN. Voor ontwikkelingen in GO van belang om ecologische verbin- dingen met parel te versterken.

Kernkwaliteit (bijlage verordening)	Beschrijving	Kaartlaag in viewer	Hoe kernkwaliteiten herkennen op de kaart	Waar op te letten bij ruimtelijke plannen (m.n. ontwikkelingsdoelen)
E. Natte landnatuur				
Beschermingszone natte landnatuur (beleidscategorie Omgevingsverordening). Locatie is vaak gespecificeerd. Soms staat er alleen ja, nee, + of -.	Natte landnatuur ligt binnen GNN, de beschermingszone natte landnatuur ligt vrijwel geheel binnen GO.	Gelders natuurnetwerk (GNN), Beschermingszone natte landnatuur	Ligging natte landnatuur en bufferzone rondom natte natuur binnen GO	Bij ruimtelijke ontwikkelingen in beschermingszone rekening houden met externe werking op natte landnatuur, vooral via hydrologie (verdroging/vernatting, waterkwaliteit), Versterken met ecologische verbindingen.

Deze toelichting hoort bij de Atlas kernkwaliteiten behorend bij de informatie over Groene Ontwikkelingszone.